

Başmuharriri
YUNUS NADI
İDAREHANESİ:
Diyadinmuniye karşısında dairi mahsusa
Telgraf: İstanbul Cumhuriyet
Posta kutusu: No 246
Telefon: Başmuharriri 22366
Tahiri müdürü 23236
İdare müdürü 22365. Matbaa 20472

Cumhuriyet

ABONE ŞERAHİ

MÜDET:	TÜRKİYE İÇİN	HARİC İÇİN
Seneligi	1400 Kr.	2700 Kr.
6 Aylığı	750 Kr.	1450 Kr.
3 Aylığı	400 Kr.	800 Kr.

Nüshası her yerde
= 5 Kuruştur =

İki hava kahramanına Gazi Hz. hakkındaki ihtisaslarını sorduk. Şu veciz cümleyi söylediler: "O kudretin tam müşahhas timsalidir!,"

**Türkiye ile Amerika'yı
Yekdiğerine bağlayan
Son hava harikası**

Bize iki Amerikan tayyarecinin İstanbul'u hedef itiraz ederek Newyork'tan uçtukları haberini vermiş olan telgrafnameyi okuduktan bir gün sonra bu tayyareyi ve onun üzerindeki kahramanları içimizde görmeye hayretlerimiz kadar sevinçlerimiz de son olmadı. Fennin vâsıl olduğu bu yüksek terakki derecesi önünde hâlâ mütehayyir ve müteheyyip bulunuyoruz. Bu uzun mesafeyi hiç bir yerde tevakkuf etmeksizin bir hamlede alan iki gencin cesaretleri ise hakikaten hiç bir takdirin yetişemeyeceği kadar büyük görünmektedir, ve büyük görülmekte devam edecektir.

Bu satırların muharriri hava seyahatlerine yabancı değildir. Ez-cümle Zeplin ile hemen yarı Avrupa'da uçumuz gece ve gündüz fasılasız 49 saat devam etmişti. Fakat bizim bin bir ihtiyat ile hareket eder kocaman bir hava gemisi olan Zeplin'deki seyahatimizle bu Newyork - İstanbul havellesi arasında çok büyük farklar vardır. Genç Amerika'lılar evvelâ küçük bir aletin üzerinde yalnız iki kişi idiler. Sonra da ilk merhale olarak Bahrimuhiti Atlası gibi büyük bir denizi aşmağa mecbur idiler. İstanbul'a gelmek için Avrupa üzerinde aşılın dağlar ise güçlüğü pek te Bahrimuhit'ten geri kalmı şeyler değildi. Ve sonra Newyork - İstanbul bir tek merhale de. Tayyareciliğin müteakip terakki-lerinde böyle merhaleler tekrar olunsu ve hatta geçilsen bile bu son Newyork - İstanbul seferi tarihte kendisine has bir mevki daima muhafaza edecektir. Bundan en kat'i surette eminiz.

Tayyarecilik son senelerde büyük terakki safhaları arzetti, ve bunların en mühimlerini de bilhassa Bahrimuhit'i geçmek suretinde yapılan teşebbüsler teşkil etti. Bu bahiste faikiyetin Amerika'lılarda bulunduğu kimse itiraz edemez. Lindberg'in tek başına Amerika'dan kalkarak havadan Fransa'ya gelişi hâlâ tayyarecilik semasında parlakan bir tek yıldız gibidir. O zamandanberi bu yıldız şimdiki bir yenisini gene Amerika'lılar ilâve etmiş bulunuyorlar: Boardman ile Polando Lindberg'in yolunda yürüyerek fasılasız bir uçuşla Newyork'tan İstanbul'a gelmişler ve seferlerinin yüksek şerefine hiç hâle vermeksizin memleketleri hesabına yeni bir hava zaferi daha kaydetmişlerdir. Tayyarecilik terakki ede ede bir gün küreî arzın bir uçuşta dairenme-dar katolunacağı bir zamanın gelmesi de ihtimal haricinde sayılmama bile o Lindberg'in seyahati, şimdi de Boardman ile Polando'nun muvaffakiyetleri tarihte birer nirengi noktası gibi mevki almağı şimdiden hakiketmiş bulunuyorlar. Fen sahasında kazanılan bu hava zaferlerinden dolayı Amerikan milleti en samimi tebriklere layıktır.

Uzun ve tehlikeli mesafe kat'ının bu muvaffak tecrübesinde seyahat hedefi olarak Türkiye'nin intihap olunmuş olması ise büyük Türk milletini fevkalâde mütehasis kılan başlıbaşına ehemmiyeti haiz ayrı bir hâdisen teşkil etmiştir. Bu hava zaferinin iki milleti yekdiğere göstermekte ve onlara birbirini sevdirmekte oynayacağı rolün kıymeti elbette pek büyüktür.

Türkiye Cumhuriyeti Reisi Gazi Mustafa Kemal Hz. Amerikan tayyarecilerini kabul etmişler, kendilerini fennin kıymetini ve yeni dünyanın ehemmiyetini çok derin anlayışla en mümtaz Türk şahsiyeti lisanile takdir ve tebrik ettikten sonra Amerika Cumhuriyetleri İttihadı ile onun müteahhem reisinden sitayişle bahsetmişlerdir. Türkiye Cumhuriyeti Reisi zaten Şimali Amerika Cumhuriyetleri İttihadına ştedenberi bu

Hava kahramanları dün sabah zafer abidesine bir çelenk koydular

Dün akşam Amerika sefaretinde bir gardenparti, gece Belediye tarafından muhteşem bir ziyafet verilmiştir

Hava kahramanları Taksim zafer abidesi önünde halkın alkışları arasında

Çelenk üzerindeki şayanı dikkat cümle..

Amerika'lı hava kahramanları M. Polando, M. Boardman dün saat 10,30 da Taksim abidesine büyük bir çelenk koymuşlardır.

Hava kahramanlarının abideye çelenk koyacaklarını gazetelerde okuyan halk taksim meydanını doldurmuş. Bir polis müfrezesi inzibatı temin için tertibat almıştı.

Misafirlerimiz saat 10,30 da Taksim meydanına geldikleri zaman halkın çok samimi tezahüratı ve sürekli alkışları karşlanmışlardır.

M. Polando ve M. Boardman otomobilden indikleri zaman Tayyare Cemiyeti müdürü Hasan Fehmi Bey hava kahramanlarının kollarına girerek abide önüne kadar getirmişlerdir. Misafirler Türk'ün zafer ve cumhuriyet timsali önünde ihtiram vaziyetinde

Hava kahramanları abideye çelenk koyarlarken

yeti almışlar ve üzerinde «Amerika'lı tayyareci Boardman ve Polando tarafından Türkiye Cumhuriyeti (Mabadi 4 üncü sahifede)

yük kıymet ve ehemmiyet atfeder, ve Türk milletinin büyük Amerika Cumhuriyeti halkına karşı hissiyatı da hep bu merkezdedir.

Fazla olarak Türk milleti Amerikan milletinde kendisinin ahirene yaptığı bir işi başarmakta kendisine çok evvel takaddüm etmiş bir ağabey şahsiyeti görmek hissiyatı ile mütehasistir. Arada bir fark varsa o da şudur ki halâskâr Vaşington zaman ve hâdisatın bir 1,5 asır sonra yaşamış olduk. Vaşington Amerika'lıların devlet merkezleri, Newyork ise ticaret şehirleridir. Hemen burada da aynı hâdis: Ankara ve İstanbul!

Hayatlarında mümasalet olan iki

Gazi ve kahramanlar
«Ben bu çocukları kahramanlığın bütün evsafına malik gördüm»

Tayyareciler Gazi için ne duyuyorlar?

I was deeply impressed by meeting the great leader whose vision and force have made modern Turkey. He is the very personification of strength.
J. Russell Boardman
John D. Polando
Aug 1 - 1931
New York to Istanbul
July 28 - 30 - 1931

iki hava kahramanının tercümesi bu suu nırlarda münderik bulunan ve Gazi Hz. hakkındaki ihtisaslarını ifade eden «Cumhuriyet» için yazdıkları el yazıları ve imza ları

Bahri Muhit kahramanları evvelki gün Yalova'da, tarihin en büyük kahramanı huzurunda, muzafferiyetlerini tetviç eden en büyük mazhariyete ermişlerdi.

O gün iki kahraman misafiri mesrur oldukları kadar da müteheyyp gördük. Gazi'nin huzurundan ve şahsiyetinden onlara geçen seyyal bir heyecan var milletten Türkiye'nin yakın istikbale ait inkişaflarında Amerikan misalinden istifade inhimakinde olduğuna söylemekle ancak hakikate tercüman olmuş oluruz.

Amerika, Türk'ler aleyhine olarak çok propaganda yapılmış bir memleketdir. Bununla beraber biz zaman ile hakikatlerin anlaşılacağına daima şüphesiz addedeceğiyorduk. İki memleketi ayıran mesafenin uzaklığına gelinece bunun cevabını 49 saatte Newyork'tan İstanbul'a gelen iki Amerikan tayyarecisi verdiler. Fennin kanatları üzerinde uçan şimdiki zamanda küreî arz üzerinde artık uzak mesafe kalmamıştır.

di. Büyük Reisimiz için duyduklarımızı sorduk.

İhtisaslarını tereddütsüzce yazdılar ve gazetemize hediye ettiler. Mister Boardman ile Polando'nun imzaladığı yazının tercümesini neşrediyoruz.

«Basiret ve şahsiyeti modern Türkiye'yi yaratan büyük insanla görüştüğümüzden dolayı derinden mütehasisiz, kendisi kudretin tam müşahhas timsalidir.»

RUSSEL BOARDMAN
JOHN L. POLANDO

Ağustos 1-1931

Newyork'tan İstanbul'a

Temmuz 28 - 30/1931

Gazi Hz. nin Amerika Sefirine iltifatları

Yalova'da Mister Boardman, ve Polando'ya hitaben çok mühim ve teveccühkârane bir nutuk

(Mabadi 4 üncü sahifede)

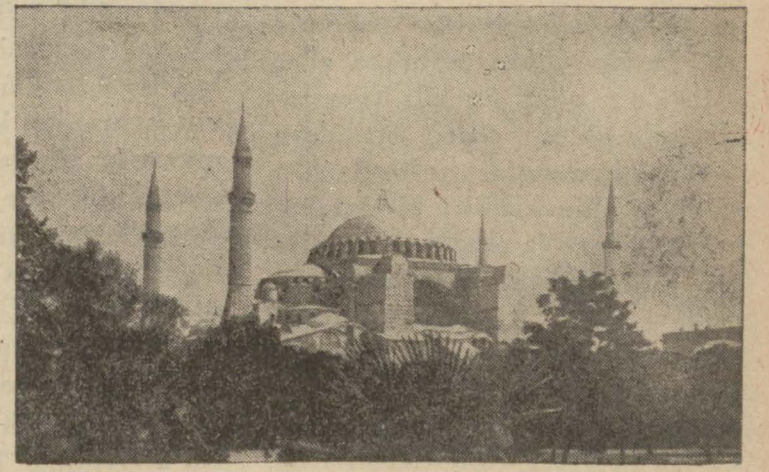
Efendimizle mülakat

— Üçüncü sahifede —

15 asırlık Ayasofya yeniden gençleşecek!

Amerikan Bizanten enstitüsü mabedi ve mozaiklerini tamir edecek

Taymis gazetesi yazıyor: Ayasofya caminin tezyinatı hariciyesinin Amerika'daki Bizantin enstitüsü tarafından temizlenmesine, muayene ve tamir edilmesine Türkiye hükümeti tarafından müsaade edilmiştir. Bu enstitü Bizans sa-

Ayasofya camininin hariciden manzarası

neyi nefisesine ait tetkikatı terviç ve teşvik için üç sene evvel Müte-

hidei Amerika'da tesis edilmiş idi. Lütfen Sayfeyi çeviriniz

Hariciyede tebeddülât
Tasdikten çıkan listeye göre, Vekâlet erkânından bir çoğu değiştirildi

Ankara 2 (Telefonla) — Hariciye Vekâleti erkânı arasında yapılan tebeddülât listesi âli tasdikten çıkmıştır. Listeye göre Hariciye birinci daire umum müdürlüğüne ikinci daire umum müdürü Cevat, ikinci daireye müsteşar muavini Server Cemal, üçüncü daireye Varşova maslahatgüzarı Vasfi, dördüncü daireye siyasi müşavirlik kalemi müdürü Abdülhâhat, beşinci daireye zat işleri müdürü Kemal, teşrifat umum müdürlüğüne Atina - Pire başkonsolosu Münir Süreyya, İstokholm maslahatgüzarlığına birinci daire umum müdürü Esat, Lahî maslahatgüzarlığına üçüncü daire müdürü Nuri, Varşova maslahatgüzarlığına Matbuat umum müdürü Ercüment Ekrem, Moskova müsteşarlığına Londra sefaret başkâtibi Numan Tahir, Londra müsteşarlığına Viyana başkâtibi Tahsin Rüşti, Roma müsteşarlığına protokol umum müdür muavini Protokol Rıza, Atina - Pire baş konsolosluğuna ikinci daire birinci şube mü-

Roma Müsteşarı olan Kadri Rıza ve Hariciye ikinci daire Umum Müdürlüğüne getirilen Server Cemal Beyler

dürü Hüsamettin Asaf, Beyrut başkonsolosluğuna Roma müsteşarı Basri Rıza, protokol müdür muavinliğine birinci daire şube müdürlerinden Celâl Osman, zat işleri müdürlüğüne Moskova müsteşarı Ağah, Hicaz, Necit, Yemen maslahatgüzarlığına Londra müsteşarı Lütfullah Beyler tayin ve tahvil edilmişlerdir.

53 Çekoslovak seyyahı
Muallim, doktor ve tüccarlardan mürekkep bir grup dün İstanbul'a geldi

Saygınlık vapurdan çıktıktan sonra

Dün öğleden sonra Daçya vapurule Köstence'den 53 Çekoslovakya seyyahı gelmiştir. Grup doktor, tüccar ve muallim olarak kadın ve erkeklerden mürekkeptir. Şehre çıktıktan sonra Asarı

atika ve Askerî müzelerini, camileri, Yerebatan sarayını ve sair ziyaret mahallerini gezmişlerdir. Bu sabah ta şehirde tenez-zühler yaptıktan sonra gene aynı vapurla İskenderiye'ye gideceklerdir.

ATTILÂ

Muharriri: Marcel Brion

Mütercimi: Mustafa Namik

— 100 —

Yanlış tahminler - Roma boyunduruğunda bulunan milletlerin hürriyet ve istiklâl arzusu

Yanlış tahminler

Aetius, casusları vasıtasıyla gelen haberler sayesinde Hün'lerin ileri hareketini Raven'den takip edebiliyordu. Attilâ, Rhen nehrinin önünde görününce, bunun bir hile olduğuna zahir olmuştu. Hün askerlerinin hud'alarına alışmış olan Aetius bu zahiri taarruzun kendisini Roma ordularıyla birlikte Gol'e celbetmek maksadına matuf olduğunu zannetmişti. Aetius Roma kuvvetleriyle Gol'e gider gitmez, Hün Kralının bütün kuvvetiyle cenuba yönelen Roma imparatorluğunu oradan istilâ edeceği zanni, Aetius'u intizar halinde bırakmıştı. Onun zannına göre Attilâ'nın plânı bu idi. Eğer İtalya'da edildiğine göre Attilâ'nın bizzat kumandasında altı yedi yüz bin kişilik bir kuvvet varsa diğer bir cepheye bir miktarda bir kuvvet göndermesine imkân yoktu. Hün Kralı böyle muazzam bir kuvvetin kumandasını kime tevdi edebilirdi? Maahaza, Aetius bekliyordu. Frank ve Bürgont mütteliklerine itimadı vardı. Hün'lerin bu kuvvetleri, önderinde toz gibi dağıtacaklarını hatırlama getiriyordu. Aetius'un Roma'ya sadık kalacaklarını da ümit ediyordu. Onun en ziyade beklediği şey Vizigot'ların harbe girmeğe karar vermeleri idi.

Bu harpte - Aetius'un nazırında - Vizigot'lar en mühim bir âmil idi. Roma müttelikleri her hangi bir düşmana karşı harbederek hasmın kuvvetlerini kısmen kırdıktan sonra Roma alaylarını harp safına sürmeğe alışmış olan Aetius Hün kuvvetlerine karşı kendi ordularından ziyade Vizigot Kralı Teodorik'in kuvvetlerini sürmeğe tercih ederdi. Roma kanını sarfetmekte fevkalade hasis olan Aetius, harpte hesap ve kitapla hareket eden bir kumandanı. Gol havalisinde gecen Hün'lerin yolda rastlecekleri engelleri bir bir hesap ediyordu. Fakat Aetius, Gol'un hakiki vaziyetini bilmiyordu. Gol mütteliklerinin yalnız Roma'nın müttelikleri olmak ve Roma için kan dökmek gibi bir şerefle iktifa etmeyecek vaziyette olduklarını, zalimlere has bir nikbinlik ile bir türlü anıyamıyordu.

Aetius, Bagot'ların hareketinden haberdar idi. Onların istiklâl hareketlerini bizzat teşkil etmişti. Böyle olmakla beraber Bagot'ların kuvvetini ve onların ahvali ruhiyesini anıyamamıştı. Aetius, müverrihlerin ve

Müessese Bizans sanayii nefesine ait kıymetli eserleri elde etmek gayesini takip etmeyip belki Bizans sanayii nefesinin inkışafında göstermiş olduğu hareketleri tesbit ve Bizans abidelerini muhafaza maksadını takip etmekteydi.

San'at âleminde gayet meşhur olan Ayasofya camii tezyinatının esaslı ve itinalı bir surette muayenesi ve muzayiklerinin iyice muhafazası için verilen karar umum asarı atika mütehasılları tafafından memnuniyetle karşılanacaktır. Bu mesai bu tarihi binanın emsalsiz ihtişam ve azametine ve tarihte geçirmiş olduğu inkılaplarla mütenasip bir surette esaslı ve vâsi olacaktır. Bu mühim teşebbüs için Türkiye Cumhuriyeti Maarif Vekili Esat Bey, Türkiye etnografye müzesi müdürü Hâmit Zübeyr ve İstanbul müzesi umum müdürü Aziz Beylerle muavini Dr. Mesfid'in teşriki mesaisi vadedilmiştir. Milli müzenin uzun müddet umum müdürü olup şimdi mebus bulunan Halil Bey de enstitüye bu hususta muavenet edecektir. Amerikan enstitüsünün mesaisi (Venedik) teki Sen Mark Venedik Kilisesinin başmimarı Sinyor Luigi Marunyani'nin vesayesi ile takviye edilmiştir.

Mumailayh Bizans abidelerinin mirinde istihdam olunan en müktebdir iççileri Ayasofya'nın tezyinatını

vak'ânüvislerin hakikati tahrif ederek vaki olan iddialarına körkörüne itimat eden Roma'lılar gibi o da bu milli kıyımları, yağmagerliğe teşne bir takım çapulcuların işyani gibi telâkki ediyordu. Faikiyetine irsen mağrur olan Roma'lılar, Gol memleketinde gizli gizli kayınları bu milli hisleri, milli cereyanları istihfaf ederlerdi. Onların nazırında istiklâl arzusu izhar eden insanlar her türlü işkencelere müs-tahak adı haydutlardan başka bir şey değildi. Roma'lılar pekâlâ biliyorlardı ki, eski cenâverlik hislerini kaybetmiş ve uzun müddet esaret altında yazılarak seciyesi gevşemiş olan bugünkü istiklâlciler de atalarının kahraman kıyamcı ruhu kalmamıştır. Bunlar ilk hamlede dar-madağmık bir hale getirilebilir. Bogot'larla Attilâ arasındaki münasebati, Roma siyasetini bazı asilerin bir sui kasit için ecnebi bir milletle mühim ittifakı gibi kabul ve tefsir ediyorlardı. Fakat düşünülüyordu ki bu asi reislerin arkasında koskoca bir millet vardı.

Öyle bir millet ki, onun bağrında el'an Roma düşmanlığı ve istiklâl hürriyet aşkı yanyordu. Attilâ'nın bu kadar sür'atle ilerleyişini onu bekleyen bu zımnî mutavâat sayesinde vaki olabilmisti. Gol milletleri bütün kuvvetlerini bir araya getirmiş bile olsalar Attilâ'yı tevkif edemezlerdi. Bir memleketi süpüren yedi yüz bin süvariden mürekkep taşkın bir dalgayı tevkif etmek, coşkun bir seli veya bir çığı durdurmaktan daha kolay değildir.

Ancak, yerli ahali Roma'lılara maddeten yardım etmedikten sonra, Hün'lere karşı gösterdikleri manevi iştirak ile Attilâ'nın hareketini pek çok teshil etmiş oldu. Vizigot'lara müracaat

Aetius, Attilâ'yı durdurmağa memur olan engellerin onun önünde birer birer açılacak yol verdiğini haber alınca, Gol memleketini ihanete sürükleyen Bagot'lara karşı kıyametler kopardı. Bu vaziyet karşısında Attilâ'nın ileri hareketini bir kat daha endişe ile nazarı dikkate almağa başladı. Fakat Aetius, zulüm yüzünden lütf çareleri bulmağa alışkın olan meharefi sayesinde kaybetmiş o zavif mütteliklere mukabil Vizigot'lar gibi daha kuvvetli bir yardımcı teminine kalkıştı ve bunun için de mütteliklerin ihanetini ileri sürerek Vizigot'ları kazanmağa muvaffak oldu.

(Mabadi var)

tamir için iare edecektir. Amerikan enstitüsü bu işi en yüksek tecrübe görmüş ve mes'ul ustalara havale edecektir.

Ayasofya'nın yerinde eskiden bir kilise vardı. Bu kilise bir karışık-lik esasında yapılmış olduğundan İmparator Yustinyan 532 senesi kışında bu kilisenin yerine büyük bir kilisenin inşasını emretmiştir. Bu kilisenin inşası emretmiştir. Binanın tamirine ait tarihî malumat (Şükûti) lâkabile meşhur müverrih Paul tarafından yazılmıştır.

558 tarihinde vuku bulan bir zelzele büyük kilisenin şark kısmını tahrip etmiş ise de muahharen tamir edilerek İmparator Justinyan saltanatının 36 ncı senesi tekrar mes'ul ile kışat edilmiştir. Binanın tamirine ait tarihî malumat (Şükûti) lâkabile meşhur müverrih Paul tarafından yazılmıştır.

Tarihte Ayasofya en ziyade 1204 senesinde İstanbul'u zapteden ehli salıp tarafından tahribata uğramıştır. 1847 senesinde Sultan Abdülhamit Ayasofya'yı tamire başlamış ve bu işe İtalyan mimar Sinyor Fos-sat'i memur edilmiştir. Bu tamirat esnasında Dr. Salzenburg binaya ta-

Sehir ve memleket haberleri

Maaş yoklaması

Alâkadarlar müracaatte ihmâl ediyorlar

Mütেকaidin, eytam ve eramilin yoklama muamelesi başladığı halde alâkadarların vaktü zamanile şubelere müracaat etmediği görülmektedir. Vaktinde müracaat etmemek yüzünden tayin edilen müddetin hitamında doğru şube önderine izdi-hama sebebiyet verilmiş olacaktır. Defterdarlık bu yoklama ile Birlikte cüzdan eshabının ikametgâh-larını tesbit edecek ve eyfâl maaş-ının şimdiki şekilde tevziinden sonra maaş sahipleri, ikametgâhlarına göre en yakın malmüdürlüklerine tak-sim edilerek maaşlarını oradan alacaklardır. Maliye Vekâleti mütেকaidin, eytam ve eramil maaş tevziyatının halk şikâyetini mucip olmuştur. Şe-kilde tedvirini alâkadarlara ehem-miyetle tebliğ etmiştir.

Şehirleri

Ucuz taksilere müsaade edildi Eski otomobil kullanan şoförler bugünkü taksiden daha ucuz fiatla çalışmak istediklerini Belediyeye bildirmişlerdi. Belediye yaptığı tetkikat neticesinde bunu muvafık görmüş-tür. Daha ucuz çalışmak isteyen şoförler bugünkü taksiden yüzde 20 tenzilatlı tarifeyi tatbik edeceklerdir. Esasen evvelce de böyle bir müracaat vaki olmuş ve Belediye de buna muvafakat etmiş ise de şoförler kabul etmemişlerdi.

VIIâyette

Defterdarlık kadrosu

Defterdarlık varidat kısmının kadrosu gelmişti. Dün de muhasebe kısmının kadrosu gelmiştir. Yeni kadroda eski şekil ipka edilmiştir.

Maaş emri gelmedi

Henüz Vilâyet ve Defterdarlık devairinin tediye emri gelmediğinden maaş tediyaatı yapılamamıştır.

Yeni malmüdürleri

Defterdarlık varidat ve tahsil işlerinin tamamile malmüdürlüklerine devredildiğini yazmıştık. Bu vaziyet üzerine yeni malmüdürleri dünden itibaren maiyetlerindeki memurlara yeni kadroyu tebliğ etmişlerdir. Malmüdürleri bugün itibaren kendilerine tahsis edilen binalarda işe başlayacaklardır. Yeni teşkil edilen kazaların malmüdürlükleri diğerlerinden farklı olacaktır. Taşra malmüdürlüklerinde tahsilât bir tahsil başmürurunun maiyetindeki tahsil memurları tarafından yapılmaktadır. İstanbul'da ise tahsilât maliye tahsil şubeleri tarafından yapılacaktır. Malmüdürlükleri iki kısma iktiva edecektir. Bunlardan biri varidat, diğeri muhasebe kısmıdır. Varidat kısmına tahsil şubeleri bacakal, muhasebe kısmının vazifesi de malmüdürlükleri muhasebe kısımları tarafından görülecektir. Yeni teşekkülün ne kadar müfit olacağı henüz malûm değildir. Maamafih kaymakamlar tahsilâtın vakti ve zamanile ifasını sıkı surette takip ettikleri takdirde bu teşkilâtın faidesi görülecektir.

Poliste

4 serseri yakalandı

Alemdar polis komiserliği tarafından İsmail, Yahya, Ömer ve Hüseyin isiminde dört kişi tevkif edilmiştir. Polisin yaptığı tahkikata göre bunların hiç bir işle meşgul olmayarak serserilikle vakit geçirdikleri anlaşılıyor ve haklarında (mazannası) muamelesi yapılarak evraklarla birlikte müddeumumiliğe teslim edilmişlerdir. Yahya, İsmail, Hüseyin ve Ömer nafıa hizmetlerinde kullanılacaklardır.

Şüphelenilen iki kişi

Evvelki gece Galata'da Ali ve Mustafa isiminde iki kişi komünistlik şüphesi üzerine polis tarafından tevkif edilerek üzerleri aranmış lâkin bir şey bulunamamıştır. Kendilerinin kısaca istivabı yapıldıktan sonra tahliye edilmişlerdir.

mir için konulan iskelelerden istifade ederek tetkikatta bulunmuştur. Mumailayh bu tetkikata ait hayli mimari krokiler ve mozaiklere ait resimler yapmış ve bir metin yazmıştır. Bununla beraber tetkikatını ikmal edememiştir. Bundan sonra geçen 80 sene zarfında binanın şeklini tebdil edecek bir şey yapılmamıştır.

Soruyoruz!

Sokaklar birer süprütülük müdür?

Şehrin en kalabalık, en mühim cadde ve meydanlarından başlayarak, en ücra ve tenha yerlerine kadar bir kere dikkat ediniz. Her tarafı kavun, karpuz kabukları ve çekirdekleri ile telvis edilmiş göreceksiniz. Sokaklarda bir karpuz kabuğuna basıp ta kaymadan, taklak atmadan yürüyebilmek için bir ip cambazı dikkat ve basiretile yürümek lâzım geliyor. Belediye, esnafın en küçük dikatsizliklerine karşı lütfî müsamahasını esirger iken ne gariptir ki sokakları, cad-deleri bir mezbele haline getiren oburların şehrin temizliğine ve vatandaşların selâmetine ne gösterdikleri bu kayıtsızlığı görmek bile istemiyor. Şu fena itiyadın men'i için en kestirme yol, kat'i bir emir ile kavun ve karpuz kabuklarının sokaklara atılmasını, sureti kat'iyede menetmekten ve aksi harekette bulunanları tecziye eylemekten ibarettir. Acaba Belediyede bu pislîği ortadan kaldıracak kudret mevcut değil midir, diye

Soruyoruz?

Adliyeye bir ihbar

Muayenehanede iskatî cenin cürmü meşhudu..

Madam Toros Keşişyan adliyeye gelirken

Toros Keşişyan isminde bir Ermeni müddeumumiliğe garip bir müracaatte bulunmuştur. İfadesine nazaran çivi tacirliği yapan bu adam Mercan'da güzel bir kadımla evlenmiş. Bu kadımla ailesi tüccar iflâs ettirinceye kadar parasını yemişler, bir de çocuğu dünyaya gelince kendisini kapı dışarı etmişler. Aradan bir müddet geçtikten sonra Toros karısıyla tekrar barışmış, karısı hamile kalmış, fakat gene parası kalmadığından gene kapı dışarı edilmiş!... Toros karısının Saraydaridis isminde bir Rom doktoruna müracaat ederek çocuğu düşürmek için anlaşmış haber almış ve kadın, doktorun muayenehanesine gidip çocuğu aldırdıktan sonra doktorun kapısını çalarak «aman doktor, karım nasıl oldu, çocuğu muvafakiyetle alabil-diniz mi?» diye sureti haktan gör-rünmüş. Doktor «telâş etme, çocuk muvafakiyetle alındı» derdemez Toros, sakladığı şahitleri çağırarak eşi şahit olunuz, doktor çocuğu aldığı söyliyord» diye bağırması ve iskatî cenin cürmü doktorun aley-hinde müddeumumiliğe müracaat etmiştir.

Müstehcen neşriyat

Akşam gazetesinde «Kızıl Perde» ve «Rahip, Rahibeler» namında neşredilen iki romandan dolayı müstehcen neşriyat cürmüle maznun bulunan muharrir Valâ Nurettin, ve Selâmi İzzet Beylerin muhakemeleri dün ikinci cezada intaç edilmiştir. Heyeti hâkime yapılan neşriyat müzırri ahlâk ve müstehcen mahiyette görenek Valâ Nurettin Beyin bir buçuk ay, Selâmi İzzet Beyin de bir ay mahkûmiyetlerine karar vermiştir.

Aynı zamanda yapılan neşriyat sırasında gazete müdürü mes'ulü bulunan sabık müdürü mes'ul Hikmet Feridun Bey bir buçuk ay, şimdiki müdürü mes'ul İskender Fahrettin Bey de bir ay hapse mahkûm olmuşlardır.

Ziraat Bankası

Alacağı buğdayları harice satmalıdır

Hakimiyeti Millîye buğday müstahsillerine yardım idari başmakalesinde hükümetin yardımına temas ederek diyor ki:

«Alınacak buğday gene memleket dahilinde satılırsa, diğer müstahsillerin mallarını kolaylıkla elden çıkarmalarına mâni olacaktır. Banka alacağı mahsulü harice satılabilmek için aramalıdır. İktisat Vekâleti gerek bu noktaları ve gerek Ziraat Bankasının bugünkü teşkilâtı ile bu işin güç tahakkuk edeceğini düşünerek ona göre teşkilât yapması ve tedbir alınması lüzumuna kana bulunmaktadı. Millî istihsalı yalnız buharın günlerinde değil, normal zamanda da koruyan Cumhuriyet hükümeti bu yeni hareketle buğday müstahsillerinin büyük bir kısmının ıztırabını tahfif edecek ve onların yeni seneye daha az bir yükü ve daha büyük bir neş'e ile girmeğine imkân hazırlıyacaktır.»

Tüccar hükümetin kararına muntazır

Anadolu'nun bir çok yerlerinde buğday mahsulünün idrakine başlandı. Cihetle Eskişehir ve Konya havalisinde fiatlar çok düşüktür. Zürran ekserisi buğday mes'ulesi hakkında hükümetin itiraz edeceği karara intizar ederek buğdaylarını pazara çıkarmamaktadırlar.

Dün İstanbul piyasasında altı, yedi kuruş arasında muhtelif harmanda buğday satılmıştır.

İzmir ve Adana muntakalarından gelen haberlere göre bu havalide arpa ihracatına başlanmıştır. Bu havalî arparları en çok İtalya tarafından satın alınmaktadır.

Ziraat Bankası İzmir'de buğday deposu yapıyor

İzmir 2 — Ziraat Bankası köylüden alacağı buğdaylar için burada bir depo yapacaktır. Toplanan buğdaylar buraya getirilerek fiatı takdir edilecek, satışın hasıl olacak fazla kar gene köylüye verilecektir. Banka Umum Müdürü Şükrü B. köylü ile temas etmek ve icap eden tedabiri almak üzere buraya gelmektedir.

Maarifte ve mekteplerde

Değerli bir muallimin irtihali

Kabatâş lisesi müdür muavini Münür B. dün sabah Beylerbeyi'ndeki evinde vefat etmiştir. Cenazesi dün akra ve meslektaşları ve Kabatâş lisesi talebesi tarafından kaldırılarak kabristana götürülmüştür, orada merhumun talebesinden Şevket Ef. mezarın başında heyecanlı ve müessir bir hitabe söylemiştir.

Münür B. çalışkan, liyakatli ve terbiyecisi bir muallimidir. Kederdide ailesine ve bütün meslektaşlarına ve talebesine beyanı taziyet eyleriz.

Darülfünunda Hukuk Fakültesinde

Hukuk Fakültesi müderrisler meclisi dün saat 10 da reis Tahir Beyin riyasetinde ictima ederek bareme göre müderris ve muallimlerin derecelerini tesbit ile meşgul olmuştur. İctimaa gelecek pazar tekrar devam olunarak birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü dereceler tesbit edilecektir.

Tekâüt edilecek müderrisler

Darülfünun bütçesi bareme göre tanzim edilmiştir. Bu cihetle müderrisler barem kanunu mucibince vazifelerine ancak 65 yaşına kadar devam edebileceklerdir. 65 yaşını bitiren müderrisler tekaüde sevkedileceklerdir. İhtiyar müderrisler Heyeti Vekile kararile azami beş sene daha müderrislik yapabileceklerdir. Bu usulün yakında tatbikına başlanacaktır. Bu takdirde bir çok fakültelerdeki 65 yaşını dolduran müderrisler tekaüde sevkolunacaklardır.

Edebiyat Fakültesi Reisliği

Edebiyat Fakültesi reisliğine intihap olunan Fuat Beyin intihabının Divan tarafından reddedilmesi Edebiyat Fakültesi ile diğer fakülteler arasında yeniden bir dedikodu mevzu olmuştur.

Asıl dedikodu mevzu teşkil eden mes'ule Köprülüzde Fuat Beyin intihabının reddedilmesinden ziyade reis vekâletine müderris Şekip Beyin intihap edilmesidir. Edebiyat Fakültesi Beyin S. Firkaya meyyal bulunduğunu ileriye sürerek Divanın Şekip Beyi reis vekâletine intihap etmesini doğru bulmadıklarını söylemektedirler.

Siyasî icmal

Almanya'da yeni bir buhran

Almanya'nın mali buhranı Londra'da toplanan yedi devlet konferansında itihaz olunan kararların tabiki neticesi olarak tedricen hafiflemektedir. Fakat şimdi yeni bir buhran baş göstermiştir. Yeni buhran siyasi mahiyette olup mali ve harici mes'ulelerle devletin siyasiyetini muvaffakiyet ve emniyet ile idare eden mevcut teşkilâtı tehlikeye bırakmaktadır. Almanya devlet kabinesi, Başvekil M. (Brüning) in mensup olduğu Merkez Fırkası ile Hariciye Nazırı (Dr. Curtius) ün mensup bulunduğu Alman Halk Fırkası ile bir kaç küçük mütedil burjuva fırkasından müteşekkil bir zümreye istinat etmektedir.

Fakat bu zümre Rayştâg'da ekseriyeti haiz değildir. Brüning en büyük fırka olan Sosyal demokratların bitaraflığı ve müzaheretisi sayesinde mevkiinde durabilmektedir. Sağlı ve sollu müfrit fırkalar daima hükümete muhalefet etmektedir. Bunlar da Alman Milliyetperverleri, Faşistler ve komünistlerdir. Faşistler ile komünistler değişiklerin birleşmesi düşmanı oldukları halde hükümete itimat mes'ulelerini daima ittifak etmektedirler.

Yedi senedenberi Prusya'da hükümet, sosyal demokratlar ile merkez fırkasından müteşekkil bir zümrenin elindedir. Bu hükümette daha ziyade sosyalistler naziftir. Hatta Prusya reisi müzârı M. Braun sosyalisttir. Almanya hükümeti müttelik hisedinin arazi ve nüfusunun üçte ikisi Prusya'ya tâbi olduğundan bu hükümetin Almanya hükümeti müttelik hisedinde büyük nüfuz olduğu gibi devletin dahili idaresinde dahi en ziyade hüküm ve nüfuz Prusya'da yani burada mevkiî iktidarda bulunan sosyalist hükümet elindedir.

Sosyalist hükümetinin uzun müddet yaşamasından bilzar olan «Çelik müğferler» ismi verilen hükümetin ilk taraftarları Braun kabinesini iktidara için reyîama müracaat etmişler ve Alman Milliyetperverleri ve Faşistler de Çelik müğferler tarafından geçmiştir. Son günlerde komünistler de reyîam mes'ulesinde kendi idareleriyle ittifak etmişlerdir. Bu suretle Prusya'daki sosyalist hükümetinin vaziyeti fenalaşmıştır. Reyîam 9 ağustosta yapılacaktır.

Şimdi Alman Halk Fırkası, liderleri Hariciye Nazırı (Dr. Curtius) ün itiraz ve muhalefetine rağmen Prusya'daki reyîam mes'ulesinde bulunmaları ileriye süren müfrit fırkalar ile ittifak etmiştir. Bu ittifak neticesi olarak Prusya'da sosyalist hükümeti sukut ettiği takdirde Rayştâg'da sosyalistlerin Brüning kabinesine karşı hasmane bir vaziyet almaları muhtemeldir. Almanya'yı bir felâketlerden kurtaran bu hükümetin sukutu ise Prusya'da olduğu gibi Almanya'nın devlet teşkilâtında müfrit fırkaların iktidar mevkiine gelmelerine yol açmış olacaktır. Böyle bir hal Almanya'ya karşı tarifen canlanmakta olan ecnebi devletlerin itimadını yeniden selbedecektir. Prusya için yeni buhran gayet tehlikelidir.

MUHARREM FEYZİ

Buz ihtikârı

Bayiler narhtan fazla buz satıyorlar

Ber sene olduğu gibi bu sene de her tarafta buz ihtikârı yapılmaktadır. Buzun okkası resmen 5 kuruş olduğu halde hiç bir yerde bu fiata satılmamakta ve bayiler bu zu eksik olarak tartmaktadır.

Bayiler, müşterinin itirazına «başka yerden alınız» cevabını vermektedirler.

Diğer taraftan Boğaziçi'nde şehrin bazı uzak yerlerinde kâfi miktarda buz bulunmamaktadır. Belediye vaki olan şikâyetleri müttelik dikkate alarak Belediyeye müttelik fetişlerine tetkikat yaptırmıştır. Tettece bu şikâyetlerin ekserisi tahakkuk etmiştir. Bunun için bu buz bayilerinden satış hakkı neşredilmiş ve bayilik başkalarına verilmmiştir.

Buzun kilo itibarile satılması için kalıplara çizgiler yapılması düşünülmüş ve bunun tecrübeleri yapılmış ise de imkân hasıl olamamıştır. Belediye eksik buz veren bayilere bildirilmesini tavsiye etmektedir.

SON TELGRAFLAR

Almanya'da siyasî vaziyet

İmparatorluk taraftarları, meşrutî çareler aranmasını istiyorlar

Berlin 1 (A.A.) — M. Curtius'unde hazir bulunduğunu ve bugün ak-
tetmiş olduğu bir celsede Halk Fir-
kası komitesi, fırka azasına Prus-
ya diyetinin feshi lehinde rey ver-
melerini tavsiye etmeğe karar ver-
miştir.

Bu münasebetle komite, fırkanın
yedi senedenberi Prusya diyetinin
şimdiki koalisyonu ile koalisyon ta-
rafından bu ane kadar takip edil-
miş olan siyasî aleyhinde mücadele
etmiş olduğunu hatırlatan bir
beyanname neşretmiştir.

Halkçıların Prusya'da Alman-
ya'nın milli siyasetine istinatgâh
teşkil edecek surette müsabet bir
yaset takibi lehinde karar vermiş
oldukları da ehemmiyetle kayde-
dilmektedir. Bu karar, hiç bir su-
retle hayret uyandırmamıştır. Fil-
hakika, Halk Fırkası reisi M. Dingel-
dey'in dün M. Hitler ile görüştüğü
ve M. Dingeldey'in nasyonalistler-
in mücadelesine iştirake bu mükâ-
leme esnasında karar vermiş oldu-
ğu malûm idi.

Bu şerait altında çelik miğferli-

lerin yekdiğerini müteakip nasyo-
nalist hiziplerin ve son zamanlarda
komünist fırkasının müzaheretine
nail olan Prusya diyetinin feshi te-
şebbüslerinin kâfi derece rey elde
etmesi muhtemeldir. Şüphesiz, yedi
senedenberi Merkez Fırkası ile sos-
yal demokratlardan mürekkep ko-
alisyonun tahakkümü altında bu-
lunmakta olan Prusya diyetinin feshi,
ehemmiyeti mubalâğa edilmeye-
cek olan siyasî bir hâdisi teşkil e-
decektir.

Almanya hükümeti mehafili, en-
disyelerini gizlememektedir.

Kolonya'da ahiren sosyal demok-
rat fırkasının aktetmiş olduğu bir
içtimada sabık Alman ve Prusya
nazırlarından M. Sollman, reyî â-
mın neticelerini ilga etmek için
Alman ve Prusya hükümetlerinin
her halde meşrutî bir takım çare-
ler bulacaklarını beyan etmiştir.
Sosyalist reisi, bu sözlerle resmi
mehafil tarafından evvelce teklif
edilmiş olan projelere telmih edi-
yordu.

Brükselden Pekine!

Amerika'lı Amosta cihan mesafe rekorunu kıracak

Brüksel 1 (A. A.) — Dernière
Heure gazeteleri, Amerika'lı pilot
Bert Amosta'nın Brüksel'den hareket
ederek cihan mesafe rekorunu
kırmaya teşebbüs eteceğini yaz-
maktadır. 9650 kilometrelik olan
bu sefer mumaileyhi Tokyo'ya isal
edecektir. Tayyareci 15 Eylülde Av-
rupa'ya müteveccihen ve deniz yo-
lu ile Amerika'dan hareket eyli-
yecektir. İsmi söylemek istemi-
yen bir zat teşebbüsün muvaffaki-
yeti takdirinde 100,000 dolar mü-
kâfat vermeği vadetmiştir.

Tayyareci kadının seyahati
Londra 1 (A.A.) — Moskova'dan
bildirildiğine göre kadın tayyareci
Mis Johnson, dün mahalli saatle saat
13 te Novosibirsk üzerinden uçmuş-
tur.

Londra 1 (A.A.) — Moskova'dan
bildirildiğine göre Mis Amy John-
son, dün gece Siberya'da Marinak
yakınında Tiyazan'da mecburi su-
rette karaya inmiştir.

Vekiller geliyor

Ankara 2 (Telefonla) — İktisat
Vekili Mustafa Şeref B. yarın İs-
tanbul'a hareket edecektir. Maliye
Vekili Abdülhalik B. de hafta için-
de gidecektir. Sıhhiye Vekili Refik
B. bugün Maliye Vekâletine gelecek
Abdülhalik Beye vekâlete başladı.

Harcıye Vekili Tevfik Rüstü B.
sabahı buraya avdet edecek, bir
müddet sonra da Dahiliye Vekili
Sükrü Kaya B. İstanbul'a gidecektir.

Ekaliteler hakkında bir kanun

Ankara 2 — Dahiliye Vekâleti
ekalitetler için yeni bir kanun lâ-
yihası hazırlamaktadır. Bu lâyhada
Patrikhane, Hahambane gibi mü-
esseselerin vazifeleri ve faaliyet saha-
ları izah edilecektir.

Dayinlerle müzakerat

Ankara 2 (Telefonla) — Dayin
vekillerinin Ankara'ya ne zaman
geleceği malûm değildir. Maahaza
ağustos sonlarında müzakerata tek-
rar başlanmasını tahmin edil-
mektedir.

Tavukçuluk enstitüsü

Ankara 2 (Telefonla) — Tavuk-
çuluk enstitüsü yarın merasimle a-
çılacaktır.

İstanbul'a akın!

Ankara 2 (Telefonla) — Yaz do-
layısıyla Ankara tamamen boşalmış
gibidir. İstanbul'a doğru dehşetli bir
akın vardır. Hergün trenler belebel
dolu gitmektedir.

Tasdikten çıkan kanunlar

Ankara 2 (Telefonla) — Yaptı-
m tahkikata göre Meclisten son za-
manlarda çıkan kanunların hepsi de
tasdikli âliye iktiran etmiş ve resmi
gazetede neşredilmek üzere Başve-
kâlete tebliğ edilmiştir. Yalnız mat-
buat kanunu henüz tasdikten çıkmam-
ıştır. Buna sebep kanunun uzun ol-
dan ve Reiscumhur Hz. tarafın-
dan teklifinin bitirilmemiş bulun-
masıdır. Maahaza onun da şu bir iki
gün içinde gelmesi muhtemeldir.

ARA SIRA:

Kartallar arasında!

Koca Bahrimuhit'i, bir hamlede
aşarak şehrimize gelen Amerika'lı
tayyarecilerle birlikte Yalova'ya gi-
dip gelmiş olan bir arkadaş anlattı:

«Büyük kahramanların bence en
cazip hususiyetleri, kazanılan zaferin
azametini, ihtişamını ve cihan-
şümül ehemmiyetini anlamamış gö-
rünmeleridir. Bu, şüphe yok ki, te-
gafül veya teccahül değildir. Büyük,
çok büyük bir tevazudur, mahviyet-
kârlıktır. Onlar; imdat kabul etmez
ve aman bilmez muhataralarla, yeşil
göğüslerinde eceller taşıyan dağ gibi
dalgalarla dolu payansız mesafeleri
geçerken bütün medeniyet âleminin
kendilerini endişe ile, heyecan ile
takip ettiği elbet ve elbette bili-
yorlardı. Lâkin, engin ve korkunç
denizi, binlerce kilometrelik mesa-
feyi mağlûp ederek yere indikten
sonra her şeyi unutmusa benziyor-
lardı. Her iki kartal; iddiasız, çalı-
msız birer güvercin gibi mahvi-
yetli bir sekine taşıyorlardı. Ne ba-
kışlarında gurur, ne kelimelerinde
tefehür vardı. Bu hal, kendilerini
bir kat ve belki on kat daha yük-
seltiyordu.»

Bu sözleri söyleyen arkadaşın yer-
den göğe kadar hakkı vardı. Ame-
rika'lı tayyareciler, şu mahviyetle-
rile her şeyi yapmak kadar yapılan
işleri unutmus görünmenin de ruhi
bir yükseklik olduğunu isbat etmiş
oluyorlar. Vaktile halkı tevazu, al-
çak gönüllülüğe teşvik için:

Hâk ol ki huda merlebini eyliye âli
Taci seri ölemâr o kim hâki kademâr

Derlerdi. Fakat yerde dolaşırken
tevazu göstermek, ahlakî bir kemal
eseri olsa da, fevkalâde bir meziyet
sayılmaz. Hüner; yıldızların eteğine
kadar yükseldikten, yeni ve eski
dünya arasındaki göz karartıcı me-
safeyi o itilâ içinde güle güle aşık-
tan sonra gurura kapılmamaktır ki
Amerika'lı kahramanlar, işte bu bü-
yüklüğü de göstermekte güçlük çek-
memişlerdir.

Gençlerimiz için ne iyi örnek!

M. T.

Falih Rifki B. in Bir mektubu

Kolonya hikâyesi

Müjcecül vatan haininin muhtelif
efsane ve hezeyanları gibi Kolonya
hikâyesi üzerinde de söz söylemeği
tenezzül saymıştık. Hain bu hezeyan-
larının hesabını toptan verecektir.
Ancak belki hikâyede ismi geçen
gazeteci arkadaşlar hakikati olduğu
gibi yazabilirlerdi. Fakat bize göre
nihayet bu da onların bileceği bir
şeydi. Bütün hareketimizdeki isti-
kameti isbat için her şehadete ihti-
yaç göstermekten müstağniyiz. Falih
Rifki B. arkadaşımızın mektubunu
hakikati seven heyecanlı bir vatan-
daşın samimi kalp ifadesi olarak
dercediyoruz. Falih Rifki B. diyor ki:

«Hain Oruç'un gazetesinde Ko-
lonya sergisine ait bir mektup gör-
düm. Benim isim de karıştı için
cevap vermek istedim:

1 — Biz Kolonya sergisine sadece
gazete ve gazetecilik mekanizmasın-
son tekâmüllerini görmek için
gittik.

2 — Yunus Nadi Beyin gazetesini
için bir makine almak istediğinden
hiç bir zaman haberim olmamıştır.

3 — Nadi B. her vakit bizimle o-
turdu. Alman Matbuat Müdürünü
hiç bir zaman tanımadım.

4 — Nadi Beyin kendi müessesesi
için alacağı makine ile hükümetin
hiç ne münasebeti olabildi, ki bunu
Ankara'ya yazmak istiyelim?

5 — Sergiye evvelâ yalnız Nadi B.
gidecekti. Biz sonradan iştirak ettik.
Bon şehrinde kalışımız, Kolonya şeh-
rinde sergiden dolayı hiç yer olma-
dığı içindi.

Fakat bu dedikodunun (iyimal)
mekanizması beni hakikaten «Cum-
huriyet in alacağı veya almış oldu-
ğu makineden daha fazla merak
düşürmüştür.

Galiba hepimizi yüzümüze ikinci bir
deri katı daha geçirmiş, öyle yaşı-
yoruz. Hüremetler.

FALİH RIFKI

İzmir'de Gazi heykeli

İzmir 1 — Burada dikilecek olan
Gazi heykeli için Belediyenin Ka-
nonika'ya vereceği para ile diğer
masarife İzmir muhasebe hususiyesi
200 bin lira ile iştirak edecektir.

ANKARA MEKTUPLARI:

Efendimiz'le mülâkat

Orta halli bir köylünün istihsalı, maîyeti, borçları ve bilânçosu

Ankara 31 (Husûsî) — Efendi-
miz, Türk köylüsüdür ki inkılâbın
ona verdiği bu unvanı tekrar et-
mekle nihayetsiz bir zevk duyuyor-
ruz. Vatan yükünün en ağırını a-
sırlarca sırtında taşıyan temiz kalpli,
efendi ruhlı Türk köylüsü dün ol-
duğu gibi bugün de milli varlığın
temel taşıdır. Bu itibarla inkılâp,
köylünün refahını temin yolunda ilk
iş olarak İmparatorluğun köylü hak-
kındaki telâkkisini atmış ve Türk
köylüsünü bugünkü manevi mev-
kiine çıkarmış bulunuyor. Zirai
buhran ve netayici etrafındaki en-
dijelerle köylünün himayesi düşün-
celeri hep bu yeni zihniyetin eser-
leridir.

Onun içindir ki Halil isminde bir
Türk köylüsü ile «Cumhuriyet» nam
ve hesabına yaptığımız mülâkâta
sername olarak yukarıki kelimeleri
intihap ettik.

Kariler bu mülâkâtımızı büyük bir
alâka ile okuyacaklardır. Buna şü-
phe etmiyoruz. Zira Türk köylüsü-
nün himayesi işi şu dakikada başta
hükümet olmak üzere hemen bütün
vatanşârları meşgul etmektedir.

Türk camiası efradını birbirine bağ-
layan içtimai ve iktisadi bağlar, bu-
suretle, efkârı umumiye nazarında
âdetâ elle tutulacak kadar canlan-
mış, çiftçi halkın yıkılmasından milli
ticaret ve sanayi, milli para; yani
milli hayat için doğabilecek müste-
rek tehlikeler tamamen sezilmiş bu-
lunuyor. Buna bakarak davayı hem
hal için, hem de istikbal için milli
bir dava addetmek hata yoktur.

Köylü ne halde? Kendi vaziyet-
ini bizzat nasıl görüyor ve ne çare
düşünüyor?

Bizimle konuşmak lütfünde bulu-
nan (evet, çünkü bu harman za-
manında köylü bir kaç saatinin boş
geçmesine razı olmuşu büyük bir
lütüftür.) Zir nahiyesinin İlyavut
köyünden Halil Efendi bütün bu su-
alere cevap verdi. Onu dinlerken en
feyizli anında bile yalnız sefil bir
maîyet temin edebilen meşakkatli bir
hayat tarzı önünde gösterdiği me-
tanete bakarak ancak Türk mille-
tine has olan bu nikbinlik ve irade
kuvveti karşısında hayvete karışık
bir hürmet duyduğumuzu bilhassa
kaydetmek isteriz.

Halil Efendi vaziyeti ifade için:
— Bu yıl mahsul çok bereketli
oldu. Ne çare ki ekin para etmi-
yor. Borçlu olmasam gam yemem!..
Dedi.

Bu mukaddeme ile başlayarak hay-
li konuştuk. Halil Efendi evvelâ
kendî vaziyeti etrafında bir çok ma-
lûmat verdi. İşte hulâsas:

Arazisi tahrire göre 200 dönüm-
dür. Bunun yarısını dindendirip yar-
ısını ekiyor. İki çifti, bir pulluğu
var. Pulluğu ancak natar işinde
kullanıyor. Ekerken kara sapanla
ekiyor. Bu sene kendi ifadesi
ne göre 70 dönüm ekmiş, fakat bu
köylü dönümdür. Şeritle ölçtükle-
rine (tahrire) bakarsak 100 dönüm
tutar. Halil Efendi 70 dönümden 600
yarım buğday, 400 yarım arpa ala-
cığını tahmin ediyor.

Bir yarım 12 okka olduğuna göre
7200 okka buğday ve 4800 okka ar-
pa alacak demektir. Kendisi mü-
tereken yaptığımız takribî hesaba
göre buğday randmanı dönüm ba-
şına 120 okkadır. (928 Türkiye vasa-
tisi dönüm başına 51 kilodur.) Mah-
sulün tohuma nisbeti ise dün mahsu-
lünü getirip sattığı tarlada bire on
dörttür. Fakat o, diğer tarlalar da he-
saba katarak üstüste bire 10 bulu-
yor.

Halil Efendinin evvelki seneler

Sefaretlerde

Türkiye'deki Afgan talebesi

Afgan Şahı Mehmet Nadir Han
Hz. Türkiye maarif idaresinin Af-
gan'lı talebe hakkında göstermiş ol-
duğu kardeş ve hüsnü muamelesin-
den dolayı memnuniyetini mecliste
arzetmiştir ve Ankara'da Afganis-
tan'ı temsil eden Büyük Elçi Ahmet
Hana lâzım gelen talimatı gönder-
miştir. Afgan Maarif Nazırı Ali Meh-
met Han ve Harbiye Nazırı Şah Mah-
mut Han talebenin iş ve saireleriyle
meşgul olmaktadır.

Ahmet Han yazı geçirmek üzere
dün Taksim'de bir apartmana yer-
leşmiş ve talebe ile yakından alâka-
dar olacaktır, kendisini Bellûzade-
lerle Afgan kolonisi ve talebesi zi-
yaret etmişlerdir.

istihsalâtı (arpa ve buğday bir ara-
da) şudur:

1928 de	400 yarım
1929 >	700 >
1930 >	900 >

Zeriyat sahâsı sabit ol-
duğuna nazaran muhtelif seneler is-
tihsalâtı arasında görülen müteziyet
farkları hem kurak seneler, hem de
istihsal fazlası hakkında umumi bir
fikir vermektedir.

Halil Efendinin 73 baş hayvanı
varmış. Bunlar bir çift manda, bir
çift öküz, bir tosun, iki inek, bir
düve (dana), bir kömüşi inegi (dişi ma-
da), iki kısrak, otuz beş koyun, yir-
mi yedi tiftiktir. Bu hayvanlardan
aldığı veridat 20 lirası tiftikten, 20
lirası da kuzudan ceman kırk lira-
dan ibarettir. İneklerin ve koyun-
ların sütü evinin süt ve yağ ihtiyacı
için sarfedilmekte, yünü ise gene
kendî ihtiyaçlarına ancak kifayet et-
mektedir. Daha doğrusu yün fiat-
larının sukutu karşısında yün sat-
mamağı tercih ediyor.

Kendisine için hayvanlardan bir
kısmını kasaplık olarak satmadığını
sordum:

— Et ucuz, üç liraya davar vere-
lim de dağbaşında biz ne yapalım,
bütün yıl ne ile geçelim? Dedi.

Halil Efendi 6 nüfusu bir ailenin
reisidir. Malûmdur ki bir köylü aile-
si senelik geçim ihtiyaçlarının mü-
him bir kısmını hayvanlarının hası-
latından aynen temin eder. Bir kısım-
da yetişen mahsulden ayırır. Ü-
çüncü bir kısım da çarşı pazardan
yapılan mubayaatla karşılanır. Bi-
zim Halil Efendi bu seneki zahire-
sinden evi için 160 yarım (1920 ok-
ka) buğday, hayvanları için de 130
yarım (1560 okka) arpa ayırmış.
Basma, şeker, gaz ve saire gibi ih-
tiyaçlar için elli lira sarfedeceğini
tahmin ediyor.

Borçlarına gelince:
53 lira Sayım vergisi (bir kısmı
geçen seneden)

60 > Arazi vergisi
8 > Yol vergisi
40 > Araba bedeli
60 > Ziraat Bankasına
300 > El borcu (muhtelif eşhaya)

Ki ceman 521 lira borcu var. Bu-
na ev ihtiyaçları için yapacağı mu-
bayaatı da ilâve edersek 571 lira
buluyoruz.

Buna mukabil mahsulü kaç para
tutacak?

İşte bütün dava bu soruların cev-
abında mündemictir. Her Türk çift-
çisi hesabına sorulması icap eden bu
sual ve alınacak cevaplar milli bir
me's'ele halinde karşımıza çıkıyor.

Halil Efendinin yiyecek ve tohum-
luk ayırdıktan sonra satabileceği mahsul:

310 yarım Buğday
200 > Arpadır.

Ankara Zahire Borsasının düntü
fiatlarına bakılırsa yumuşak buğ-
dayın yarımı vasatı 60, arpanın ya-
rımı 35 kuruştur. Fakat köylü mah-
sulünü tedricen kaldırıp tedricen sat-
tar ve fiatlar bilhassa mahsulün çok
arzedildiği eylül ayında havlı dü-
şer. Maahaza Halil Ef. nin bilân-
çosunu derhal yapabilmek için büt-
tün mahsulünü bugünkü nisbeten
müsaait fiatlarla sattığını farzediyor-
ruz. Bu takdirde bile şu hazin netice
çıkacaktır:

186 lira Buğday bedeli.
70 > Arpa bedeli
40 > Hayvan hasılatı
296 Yekün

Görülüyor ki bilânçonun muham-
men açığı 275 lira, yani düyunat ye-
külüne nisbetle yüzde elliye ya-
kındır.

Mülâkâtın enteresan muhaverele-
rini heyeti umumiyesinden çıkardı-
ğımız hükümlerle beraber yarın ya-
zacağız.

ALİ SÜREYYA

Müteferrik

Bir mucit daha!

Samsun'a iskân edilmiş muhacir-
lerden ve eylevm Mevlevihanekâpı-
sında sakin olan Kâmil Ef. isminde
biri tarafından İktisat Vekâletine
gönderilmek üzere verilen bir isti-
dada kendisinin bir jilet bıçağı ile
bir buçuk sene tıraş imkânını ve-
recek bir alet icat ettiğini beyan ve
ihtira beratı talep edilmiştir.

Haydarpaşa istasyonunun tamiri

Devlet Demiryolları Haydarpaşa
istasyonunun muhterif olan üst kıs-
mının yeniden inşasına başlanmıştır.
İstasyon evvelki haline benzetile-
cektir. İnşaatın eylül nihayetine ka-
dar bitirilmesi muhtemeldir.

HEM NALINA MIHINA

Kanatların zaferi!

Gazi Hz., bir hamlede Nev - York-
tan İstanbul'a gelen hava kahr-
manlarını kabul buyurmak suretile
fenne ve fen erbabına karşı alâka
ve muhabbetlerini izhar ettiler. Bü-
yük müceddinin, Amerikan tayya-
recilerine hitaben söyledikleri söz-
ler, tam garplı bir devlet reisinin,
lisasına yaraşan büyük sözlerdir.
Gazi Hz., hava kahramanlarına hi-
taben:

«Kit'aları birleştirirken millet-
leri yaklaşıtırsunuz. Sizin gibi
kahramanlar, milletleri birbirinin
saadetleri ve kederleriyle alakadar
olan bir aile efendi haline getirirler.
Siz, medeniyetini hayranlıkla takip
ettiğimiz Yeni Dünyanın büyük di-
yarile Eski Dünya kit'alarının mül-
tehasında bulunan Yeni Türkiye'yi
böyle birleştirirken Amerika'lıların
ve Türk'lerin kalplerini de birbirine
daha ziyade yaklaştırdınız.»

Büyük Reismizin büyük söze-
rinde büyük bir hakikat mündemicti.
İnsan zekâsının yarattığı bir ha-
rika, bir mucize olan tayyare, dün-
ya yüzünde, zaman, mesafe, hudut
mefhumlarını hemen hemen orta-
dan kaldırmıştır. İki cesur Ameri-
ka'lı, günün birinde Yeni Dünya'nın
bir kösesinden havalanmışlar ve 49
saat durmadan, işer immeden uç-
arak 5000 mil katetmişler ve Eski
Dünyanın ortasındaki İstanbul'a ge-
livermişlerdir. Bu ziya kadar seri ge-
lişe, ne denizler, ne kit'alar, ne dağ-
lar, ne hudutlar, hiç, hiç bir şey mâ-
ni olamamıştır. Mesafe, memleket
zaman mefhumları, bu iki gencin
bindikleri çelik kartalın oyuncağı
olmuştur.

Bu, kanatların zaferidir.
Fransız şairi Victor Hugo, 1864
senesinde, daha ilk tayyarenin uç-
uşundan çeyrek asır evvel yazdığı bir
yazıda, havadan ağır bir vasıta ile
uçmak imkânının hasıl olacağı günü
tasavur ederek diyor ki:

«İmparatorluk ve Krallık namile par-
çalanmış ve lime lime olmuş milletlerin
haritada görülen boyları derin sünür,
dünyanın beş kit'asını gösteren harita,
deniz gibi, gök gibi masmavi olur. İşte size
bir vahdet! Vahdet ahenk demektir. Vah-
det, hürriyet demektir.»

«Fihakika, altı bin senedenberi insan,
zincire vurulmuş, kördüğümün bir ke-
çe darbesile kesilmesi usulle, yani harp
vasıtasile medeniyet temini, buğine ka-
dar, gelişigüzel bir çareden başka bir şey
değildi. Fakat bu idare maslahat usulü,
ahmakça ve sefil ir çare idi. İnsanları ha-
vayı nesimiyeye hâkim ve sahip kıldığını
gün beşeriyet arasındaki karanlıklardan
ibaret rabta kendiliğinden çözülür, orta-
dan kalkar.»

«Tayyare, bugün hudutların ortadan
kaldırılması demektir. Bu, aradıkları ayrı-
lıkların izalesi demektir. Bu, eski kördü-
ğümün çözülmesi demektir. Bu, zulüm ve
istibdadın hikmeti vücudü kal-
maması demektir. Bu, ordula-
rın, müsademelerin, harplerin gayri-
meşru istismarların, esirciliğin ve kölet-
ğin, kintlerin ülülü demektir. Bu, muazzam
sulh inkılâbı demektir. Bu, asırlardanberi
insanların hapis ve tenkil eden köhne ka-
fesin birdenbire hayırlı bir şafakla açıl-
ması demektir. Bu, bembeserin hürriyete
kavuşmasını istiyen mefkûrenin galebest
demektir.»

İşte 49 saatte iki dünyayı birbirine
bağlayan tayyare, bu, demektir. Vic-
tor Hugo'nun dedikleri bugün kis-
men hakikat olmuştur; yarın ise kâ-
milmen tahakkuk edecek, kanatların
zaferi tamam olacaktır.

Yerli mallar

Sergi için şimdiden müracaatlar başladı

Galatasaray'da açılacak olan yerli
mallar sergisi için istihzarata devam
edilmektedir. Şimdiki kadar İstan-
bul ve taşradan vaki olan müracaat-
lere göre sergide yerler teftik edil-
miştir. Bu müracaatların tevali ede-
ceği anlaşılacaktır.

Bu seneki sergide bilhassa ipek ve
ipekçilik, trikotaj ve karyola ve ma-
denî eşya imal eden fabrikalar bü-
yük yerler kiralamışlardır. Madeni
eşya fabrikası Avrupa'da imal edil-
en hastane ve ameliyat masalarının
hakikisini imal ederek sergide teş-
hir edecektir.

Sanayi Maadin Bankası da bu se-
nergiye çok ehemmiyet verecektir.
Bankanın halî, mensucat subeleri
de şimdiden hazırlanmaktadır.

Bu sene serginin geçen senelere
nazaran daha mükemmel olmasına
çalışılmaktadır.

Emlâk ve Eytam Bankası İlanları

Kiralık Gazino

Esas	Mevkii ve nev'i	Senelik icarı
140	Maçka Silâhane karşısında gazino mahalli	800
Balâda yazılı gazino mahalli bir sene müddetle bilmüzayede kiraya verileceğinden taliplerin 13/8/931 perşembe günü saat on altıda şubemize müracaatları.		

Kiralık Emlâk

Esas No.	Mevkii ve nev'i	Senelik bedeli icarı
87/16	Çirpici çayırı otlakıyesi.	120 Lira
165	Byoğlu Avrupa pasajı 4 No. dükkân.	750 »
165	» » » 6 » »	600 »
170	Şişli - Büyükdere caddesi 401 No. gazino.	2000 »
224	Unkapanı Tekirdağ iskelesi 6 No. su deposu.	240 »
Balâda yazılı emlak birer sene müddetle bilmüzayede kiraya verileceğinden taliplerin ihaleye müsadir 13/8/931 perşembe günü saat on altıda şubemize müracaatları.		

Lokanta, birahane ve depo ittihazına elverişli kiralık emlak

Esas	Mevkii ve nev'i	Senelik kirası
164	Galata'da Ömerabit hanı sokağında eski Bahriye Lokantası	2000 T.L.
2	Galata'da Yolcu salonu karşısında eski Mezbaa binası dahilinde depo.	800 »
199	Sirkeci'de Tramvay caddesinde Şahinpaşa oteli ittisalinde Kalın Mustafağa medresesi.	1000 »
Balâda yazılı emlak pazarlıkla kiraya verileceğinden taliplerin her gün şubemize müracaatları.		

Haydarpaşa Emrazı İstilaie Hastanesi Baştabipliğinden:

Müessesemizin bir senelik ihtiyacı olan 173 kalem eczayı tıbbiye aleni münakasa suretile mevkii münakasaya çıkarılmıştır. Talipler mezkûr münakasaya ait şartnameyi her gün müessesemizin idare memurluğundan almaları ve münakasaya iştirak etmek üzere münakasa günü olarak tesbit edilmiş olan 10 ağustos 931 tarihine müsadir pazartesi günü saat 14 te Galata'da Kara Mustafapaşa sokağında kâin İstanbul Limanı Sahil Şhiye merkezinde müteşekkil ihale komisyonuna müracaatları ilân olunur.

Hurda Bakır, Eski Battaniye Ve saire müzayedesini

İstanbul Emrazı Akliye ve Asabiye Hastanesi Müdürlüğünden: Hastanemizde mevcut tahminen 2500 kilo hurda bakır ile 4000 kilo kadar paçavra, battaniye, ayakkabı eskisi 16 ağustos 931 tarihine müsadir cumartesi günü saat 14 te açık artırma usulile satılacaktır. Eşyayı görmek için Bakırköy'ündeki hastanemize ve müzayede iştirak için de mezkûr mahal Malmüdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaat olunması.

Ankara Valiliğinden:

1 — Ankara Vilâyet meclisi umumisinin 929, 930, 931 seneleri zabıtnameleri kitap şeklinde tabedilecektir.
2 — Forması 16 sahifeden ibaret olup beher forması 80 adet olacak ve her sene ayrı ayrı kitap şekline konacak ve mecmu 120 kitap olacaktır.
İstanbul Vilâyetinin 928 senesi zabıtnamesini havi kitap nümune ittihaz edilmiştir.
3 — Teminatı muvakkate 113 liradır. Ya bank mektubu veya Muhasibi Hususiye vezne makbuz senedi olarak tevdi olunacaktır.
4 — Bu kitaba konacak azamî kırk resmin kılışlarının yapılması matbaaya ait hitamı tabıda kılışlar vilâyete iade edilecektir.
9 ağustos 931 pazar günü saat 15 te ihale yapılacaktır. Tafsilat istiyenler her gün Vilâyet Muhasebe Hususiye Müdürlüğüne ve işi almak arzu edenler Encümeni Vilâ yete müracaat ederler.

Maarif Vekâletinden:

Ankara Erkek Lisesi arsasında yapılacak Muallim mektepleri beden terbiyesi salonu 22/7/931 tarihinden itibaren 12/8/931 tarihine kadar üç hafta müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya vaz edilmiştir. Münakasaya ancak büyük inşaatı deruhde etmiş ve muvaffakiyetle ilmal etmiş olduklarını vesaikle isbat eden müteahhitler iştirak edecek ve inşaatın filen idaresini ancak tecrübe görmüş diplomalı mühendis veya mimarlar deruhde edeceklerdir. Plân ve proje şartname ve mukavelename suretleri her gün inşaat dairesinden tedarik edilebilir. İhale Maarif Vekâletinde toplanacak inşaat komisyonu tarafından yapılacağından taliplerin müzayede, münakasa ve ihalât kanununa göre tanzim edecekleri teklif zarflarını ihale günü olan 12/8/931 çarşamba günü saat 15 te komisyon riyasetine tevdi edeceklerdir.

Kocaeli Daimî Encümeninden:

Bedeli keşfi 5315 liradan ibaret olan Karamürsel - İznik yolunun tamirâtı esasıyesi 19 ağustos çarşamba günü saat on beşte ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. Taliplerin mezkûr tarihte ehliyet vesikalari, Ticaret Odası vesikası ve yüzde yedi buçuk teminat ile tekliflerini münakasa kanunundaki tarif dairesinde Kocaeli Vilâyeti Daimî Encümenine vermeleri ve şartnamesini görmek istiyenlerin Kocaeli Başmühendisliğine müracaatları.

İstanbul P. T. T. Başmüdürlüğünden:

Haftada iki defa yevmi muayyeninde azimet ve avdet etmek üzere Üsküdar - Şile posta sürücülüğü otomobil ve ayrıca iki atl araba ile ve bu bapta tanzim kılınan şartnamesi mucibince bir seneliği 27/7/931 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle münakasaya vazolunduğu ilân olunur.

Urfa Vilâyetinden:

1 — Bedeli keşfi (13216) liradan ibaret olan Urfa - Siverek yolunun 85 + 000 kilometresinde Hacıhıdırçayı üzerinde müceddeden inşa edilecek 6 X 3 metre açıklığında üç gözlü kârgir köprünün inşası kapalı zarf usulile ve 20 temmuz 931 tarihinden 10 ağustos 931 tarihine kadar yirmi gün müddetle mevkii münakasaya çıkarılmıştır.
2 — Zarflar bedeli keşfin % 7,5 nisbetinde (992) liralık bir banka makbuzu veya Muhasebe Hususiye veznesine verilecek bu paraya mukabil alınacak makbuz senedi teklif zarflarına konulmak ve yapacak mühendisin ehliyeti fenniyesini ve ahlâkını havi Sermühendislikten musaddak vesikası bu zarflara melef olmak lazımdır.
Şeraiti proje ve evrakı keşfiyesini görmek istiyenlerin Urfa Nafta Başmühendisliğine ve taliplerin de yevm ve saati ihaleden evvel Vilâyet Encümenine müracaatları ilân olunur.

ÜZÜM MÜZAYEDESİ İst. Ziraat Mektebi Müdürlüğünden:

Yeşilköy civarında Halkalı'da kâin İstanbul Ziraat mektebine ait nefis üzüm bağlarının seneli haliye mahsulü 12 ağustos 931 tarihine müsadir çarşamba günü saat 15 te ihale edilmek üzere müzayede konulmuştur.

Taliplerin şeraiti müzayede anlamak için Galatasaray ve bağları görmek için her gün mezkûr mektebe ve iştirak için de yevmi ihalede Galatasaray lisesi binası dahilinde Liseler muhasebeciliği nezdinde müteşekkil İstanbul Ziraat Mektebi mubayaat komisyonuna müracaatları. (Telefon Yeşilköy 40).

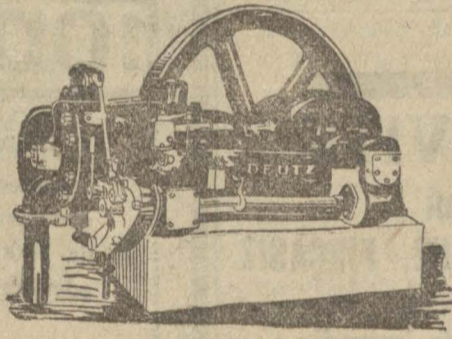
Ankara Valiliğinden:

1 — Ankara'da Maarif Vekâleti karşısında yapılmakta olan dükkânlar bitişik olarak yapılacak salonun kalörifer tesisatı mevcut resim ve şartname dairesinde münakasaya konulmuştur.
2 — Bedeli muhammeni 4130 lira olup yüzde yedi buçuk teminatı muvakkateyi banka mektubu veya Muhasebe Hususiye vezne makbuz senedi ve ibraz olunacak ehliyeti feniye vesikası Başmühendislikten musaddak olacaktır.
3 — Tafsilat almak için her gün Ankara Muhasebe Hususiye Müdürlüğüne ve iştirak edeceklerin de 9/8/931 pazar günü saat 15 te Encümeni Vilâyete müracaatları ilân olunur.

Adana Memleket Hastanesi Baştabipliğinden:

Adana Memleket hastanesi laboratuvarı için (125) kalem tıbbi ve kimyevi alât ile (147) kalem tıbbi eczanın bilmünakasa mubayaası Encümeni Vilâyete takarrür etmiş bulunduğu şeraitini anlamak ve fiyat koymak istiyenlerin 24/7/931 tarihinden 13/8/931 tarihine kadar hastaneye müracaatları ilân olunur.

Motörlü Değirmenler

Türkiye'de en fazla rağbet bulan DEUTZ-DIZEL motörleri ile komple DEĞİRMENLER müsait şeraitle satılır.

DİKKAT: Gayet az müstemel 120 santimlik çift taş bankosile komple değirmen ve 22 beygirlik yatkır bir motör elven fiatla derhal teslim edilir. Fırsattan istifada ediniz.

HANS FRANK ve ŞERİKİ
Deutz - Humboldt Makine Şirketi
Galata, Voyvoda caddesi, Agopyan han. Tel. B. O. 4638

Büyük bir ekseriyet

Gillette
Tıraş bıçaklarına taraftardır
Her yerde satılır

Tayyare Piyangosunun

Büyük ikramiyesini kazanmak için alacağınız biletin her halde İstanbul'da Eminönü'nde Valde hanı kapısı ittisalinde 4 numaralı serbayı

K A D E R
(VENTURA) Gişesinin

mühürünü teşimasına dikkat etmeniz menfaatiniz icabıdır. Mezkûr gişe tarafından satılan biletlerin hemen hepsine ikramiye isabet etmek talihine mazhar olmaktadır.

Siz de KADER (VENTURA) gişesinin mühürünü taşıyan bir bilet almakla talihinizi tecrübe etmiş ve büyük ikramiyeyi kazanmak bahtıyarlığına nail olmuş olursunuz.

Devlet Demiryolları İlanları

Font boru ve teferruatı kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Münakasa 14 Eylül 931 pazartesi günü saat 15 te Ankara'da Devlet Demiryolları İdaresinde yapılacaktır. Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 14,30 a kadar komisyon kâtipliğine vermeleri lazımdır. Talipler münakasa şartnamelerini beşer lira mukabilinde Ankara'da ve İstanbul'da idare veznelerinden tedarik edebilirler.

300 ton Rezidü yağı kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Münakasaya 31 ağustos 931 pazartesi günü saat 15 te Ankara'da Devlet Demiryolları İdaresinde yapılacaktır. Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 14,30 kadar münakasa komisyonu kâtiplerine vermeleri lazımdır. Talipler münakasa şartnamelerini beşer lira mukabilinde Ankara'da ve İstanbul'da idare veznelerinden tedarik edebilirler.

Zonguldak'ta beton arme iskele yapılacak Zonguldak Belediyesiinden:

Zonguldak'ta geçenki fırtınada yıkılan iskele yerinde beton arme bir iskele yaptırılması kapalı zarf usulile aşağıdaki tarihten itibaren yirmi bir gün müddetle münakasaya konulmuştur. Bedeli keşfi (27530) liradır.

Münakasaya girmek istiyenlerin şeraiti anlamak üzere İstanbul Belediyesi heyeti fenniyesine ve yahut doğrudan doğruya Zonguldak Belediyesine müracaatları lazımdır. Kapalı zarflar; ağustosun 11 inci sağı günü saat (12) ye kadar kabul olunacaktır.

ZİNCİR

On yedi kilit zincir satılıyor Tahlisiye Umum Müdürlüğünden:

Karadeniz Boğazı'nın 14 mil haricinde elli beş demirlenmiş olan Fener işaret gemisi bulunduğu mahalden alınacağı cihetle 13 kilidi denizde ve 4 kilidi gemide bulunan cem'an on yedi kilit zincir ile aynı mahalde denizde bulunan üç tonluk çemsiye demiri aleni müzayede suretile satılacaktır. İşbu zincirin baklaları yedi kilo sıklığında ve 45 milimetre kalınlığında ve 27 santim boyunda ve 15,5 santim genişliğinde olup lokmasızdır.

Fener işaret gemisi 3 Eylül 1931 perşembe günü bulunduğu mahalden alınarak İstanbul'a getirilecek ve zincir ve demir aynı günde ve aynı mevkide vaziyeti hazırasile müşteriye teslim edilecek; zincir ve demirin denizden çıkarmak ameliyesi ve masrafı müşteriye ait olacaktır.

3 Eylül 931 günü hava müsait olmadıkça takdirde ilk müsait havada teslim muamelesi icra edilecektir.

Talip olanlar; müzayede iştirak etmek üzere muhammen kıymetin %15 nisbetinde teminat akçesini idare merkeziye veznesine tevdi ederek 20 ağustos 931 perşembe günü saat on dörtte Galata Rıhtımında Meritim hanında Tahlisiye Umum Müdürlüğü mubayaat komisyonunda hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur.

İst. Adliyesi Levazım Müdürlüğünden:

Adliye sarayı kalöriferi için mubayaa edilecek olan 130 ton Kırıpale maden kömürü şartnamesinde muharrer evsaf ve şerait dairesinde Ankara'da istasyonda muayene ve teslim alınmak ve Adliye sarayına kadar nakliyesi ve ambarlara konulması müteahhidine ait olmak üzere aleni münakasaya konulduğundan taliplerin yevmi ihale olan 15 ağustos 931 cumartesi günü saat 15 te Adliye Vekâletinde müteşekkil Levazım Mubayaat komisyonunda hazır bulunmaları ve yahut vekil göndermeleri ve bu hususa ait şartnameleri de şimdiden İstanbul'da Adliye Levazımından ve Ankara'da Adliye mubayaat komisyonundan talep etmeleri lüzumu ilân olunur.

İstanbul Liseleri Mubayaat

Komisyonundan:

İstanbul Erkek Muallim Mektebinde yapılacak tamirat ve inşaat 23/8/931 tarihine müsadir pazar günü saat 16 da ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Taliplerin bu bapta malûmat almak üzere komisyon müracaatları.

Balıkesir Vilâyeti Encümeni

Daimisinden:

Ayvalık - Bırhaniye yolunun 20 + 250 — 17 + 250 kilometreleri arasında (3100) metre tulünde ve bedeli keşfi 11398 lira 34 kuruş olan ve birinci kısım itibar edilen; ve gene aynı yolun 25 + 250 — 21 + 250 kilometreleri arasında (4000) metre tulünde ve bedeli keşfi 16221 lira 68 kuruş olan ve ikinci kısım itibar edilen tamirâtı esasıyeler 13 ağustos 931 tarihine müsadir perşembe günü saat on beşte ihale edilmek üzere yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya vaz edilmiştir. Muhasebe Umumiye kanununun madde mahsusası ve şartname feniye muharrer evsafı haiz ve lazım gelen vesikayı ibraz etmek suretile talip olanların malûmat almak ve şeraiti öğrenmek üzere ihale tarihinden evvel Nafta dairesine müracaat etmeleri ve ihale tarihinde de vesikalalarını ve depozito makbuz ve mektupları ile usul dairesinde Balıkesir Encümeni Vilâyetine müracaat etmeleri ilân olunur.

Motör Satanlara

Akhisar Belediyesinden:

Şehrin elektrik tenviratında istimal edilmek üzere 100 - 110 beygir kuvvetinde bir motör satın alınacaktır. Talip olanların azamî vade ve şerait ile motör hakkında her türlü tafsilâtı havi bir mektupla 14/8/931 akşamına kadar Belediyemize müracaatları ilân olunur.

İLACLARINIZI İstanbul'da **SALİH NECATİ** den alınız. Reçeteleriniz. taze ilaçlarla ciddi bir istikametle yapılır

ASİPİROL soğuk alma, kırıklık, baş ve diş ağrılarında pek müessir olan bu yerli mustahzarı tercih ediniz.

PARANIZ BURADA KALSIN Deposu: Salih Necati

İNHİSAR

Rakı

Şarap

Likör

Leri...

	500 Gramlık	250 Gramlık	100 Gramlık
Hususî fevkalâde rakı	300	150	75
Yalova rakısı	300	150	75
İstanbul rakısı	200	100	50
Nazilli rakısı	200	100	50
Aydın rakısı	150	75	37,5
Boğaziçi rakısı	150	75	37,5
Konyak	200	100	50
Votka	180	90	50

Saf ispirto 400 gramlık 140, 200 gramlık 70, 90 gramlık 32, 75 gramlık 26 kuruş

Halis şarap: Beyaz ve siyah, 700 gramlık şişesi 50 K.

BUNLARDAN BAŞKA

Fransa'nın en meşhur muhtelif marka şampanyaları, italyan köpürür şarapları, orijinal viskiler, muhtelif marka cinler, vermutlar, muhtelif marka Rus şarapları

DIKKAT!

idare mamulâtı meşrubattan 6 kilodan fazla mubayaatta bulunanlara yüzde 10 iskonto yapılır

Satış mahalli: Galata rıhtım üzerinde ispirto ve ispirto lu içkiler İnhisarı idaresinin bulunduğu Kefeli Hanı altındaki mağaza..

Telefon: Beyoğlu 4160 Dahili : 27

SAÇLARINIZ

bir günde ONDÜLE OLACAK

bir hafta zarfında YENİDEN ÇIKACAK

DÜŞMESİNİ DURDURACAK

KEPEKLERDEN KURTULACAK

Bunun için: bu şayanı hayret

"LETRİK"

Elektrik tarağını istimale başlayınız

LETRİK taraklarını alırken taklitlerinden sakınmak için üzerlerindeki («LETRİK» Brevete S. G. D. G. No. 702072) markasına dikkat ediniz.

LETRİK İhtira beratı tevdi edilmiş hakiki ve asil elektrik tarağıdır.

LETRİK haiz olduğu evsaf ve şeraite rağmen, bütün elektrik taraklarından, istimalinin tamimi için, ucuz satılmaktadır.

LETRİK 7 gün zarfında geri alınan yegâne elektrik tarağıdır. BU ŞART

LETRİK markasının teminatı ve diğer bütün elektrik taraklarına şayanı tercih olduğunun beratıdır

1000 LİRALIK GARANTİ KUPONU

"LETRİK", elektrik tarağı Türkiye umumî acentası: LEON DIRATZ Efendi, Galata Tünel civarında Mertbani sokak Hürriyet han. Telefon: B. O. 3490 adresine doldurarak gönderiniz.

Lâten adresime posta ile pili beraber tamam ve istimale salih ve aynı zamanda sureti istimali hakkındaki malumat ile bir adet sapsız "LETRİK", elektrik tarağının gönderilmesi mercudur. Laffen 3 lira takdim edilmiştir. 1000 liralık teminat tahvünde bu "LETRİK", tarağından memnun kalmadığım takdirde 7 gün zarfında iade edersem 3 liramı masarifi ile beraber geri göndereceksiniz. Bu şartla satın alıyorum.

Gayet açık yazılacak

İsmi Adres
MÜHİM: Şayet bir arkadaşınız da bir tane istiyorsa beş buçuk lira mukabilinde iki "LETRİK", tarağı gönderilecektir. Yalnız kupunda 5, 1-2 lira mukabilinde iki tarak istediğinizi bildiriniz.

Bu kuponları hemen gönderiniz

Satış mahalleri: Türkiye için umumî acentası bulunan Galata'da Tünel yanındaki Mertbani sokağında Hürriyet hanında LEON DIRATZ Efendi - ŞARK MERKEZ ECZA T. A. Ş. Beyoğlu, Galata ve Kadıköy şubeleri - Beyoğlu'nda LION mağazası - Galata'da ve Beyoğlu'nda NOWILL - Beyoğlu'nda BA ZAR DO LEVANT - Beyoğlu'nda BAKER mağazası - Beyoğlu, Galatasarın'da PARALLY ve BEHAR - Galatasarayın'da Avrupa pasajında AKESTORİDİS mağazası - İstanbul, Şehzadebaşı'nda ASAF eczanesi - İstanbul, Bahçekapı ZAMAN ecza deposu - Ankara'da Anafartalar caddesinde 48 No. ŞARK MERKEZ ECZA T. A. Ş. İzmir'de Saman iskelesinde, JOSEPH A. ABAJOLİ mağazası.

SELÂNİK

BEYNELMİLEL SERGİSİNİ ZİYARET

12 eylülde Galata Rıhtımından hareket, 22 eylülde avdet

Millet vapuru 10 gün seyahatin emrine amade bulunacaktır. Hususî bir müessese tarafından yolcularına yemek verilecek ve istirahatleri her hususta temin olunacaktır.

Birinci kamara yemekli gidip gelme ve Selânik'te birinci sınıf otel 70 Lira

İkinci kamara yemekli gidip gelme ve Selânik'te ikinci sınıf otel 60 »

Güvertede kapalı mahalde numaralı şezlong ve yemek dahil ve Selânik'te ikinci sınıf otel 45 »

Güvertede numaralı şezlong yemeksiz ve otelsiz 20 »

Selânik'te otel istemiyenlere otel ücreti tenzil olunur. Vapur 100 kamara yolcusu ve yüzden fazla güverte yolcu mevkiine maliktir. Eylül ikisine kadar kamara ve güverte yolcusu (100) kişiye balığı olursa fazla seyyahine intizar etmiyerek hareket edecektir. İştirak etmek isteyenler Sirkeci'de Meydan net hanı Alemdar vapur acentalığına müracaat. Pasaport muamelesi de deruhde ve yardım olunur.

KAZANMAK İSTER MİSİNİZ

Piyanko **İSABET** gişesinden Biletinizi alınız

Her keşidede bir çok büyük ikramiyeler isabetle muhterem müşterilerini zengin ve meşur etmektedir.

Bana isabet etmiyor diyenler biletlerini her halde gişemden alsınlar.

Tecribe için bir tek bilet alın.

Gişemizin talihî yüksektir, mutlaka kazanırsınız.

Muhterem müşterilerimizin rağbetinden memnun kalarak kıymetli şık, zarif birer hediye takdim olunur.

Sirkeci Tramvay caddesi No. 27

İSABET GİŞESİ

ARNAVUTKÖYÜNDE

AMERİKAN KIZ KOLEJİ

Kayıt muamelâtı her salı ve cuma günleri saat 9,30 dan 11,30 a kadar Kolejde icra olunmaktadır.

SAĞLAM TUĞLA

almak isteyenlere Düzgünlüğü, sağlamlığı, firması tecrübelerle sabit olmak üzere kumlu tuğla Haydarpaşa'da İbrahim Ağa'da satılır. Makası iptir.

Beşiktaş 2 inci hukuk hâkimliği

ginden:

Beşiktaş'ta Abbasağa mahalle

sinde Selânik caddesinde 3 numaralı

hanede mukim akıl hastalığı

malûl Artinisa Hanıma

doktor Eksarhos Efendi vasi tayin

edilmiş olduğu ilân olunur.

Mes'ul Müdürü M. A.

Dr. İhsan Sami

Öksürük Şurubu

Öksürük ve nefes darlığı için pek tesirli ilaçtır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189 Her eczanede bulunur.

İstanbul Defterdarlığından:

Kiralık dükkân, No. 22/24, Kemeraltı sokağı, Süleymaniye mahallesi, Bozdoğan kemeri, aylık kirası 5,5 liradır. Kiralamak açık artırma 22/8/931 pazar günü sat 15 te Defterdarlıkta. (M - 1)

SATILIK GÜZEL MOBİLYALAR

veya

Kiralık Mobilyeli Apartman

Beyoğlu'nda Etual sineması itisalinde Tokat apartmanının 4 numarasına müracaat.

SATILIK ARAZİ

Yeşilköy civarında ev ve müstemilâtı sairesi olan 100 dönümü müteccaviz arazi satılıktır. Babıali caddesinde Varna oteli sahibine müracaat.

İstanbul altıncı icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahzuz ve paraya çevrilmesi mukarrer on adet demir karyola, yatak yüzü ve saire 9/8/931 tarihine müsadif pazar günü saat ondan on bire kadar Sirkeci'de Cumhuriyet oteli önünde açık artırma suretile satılacağından talip olanların yevmi mezkûrda mahallinde hazır bulunacak memura müracaat eylemeleri ilân olunur.

Zayı — Fatih Askerlik şubesinden aldığım terhis tezkeremi zayı ettim. Yenisini alacağımdan hükümü yoktur.

Edirnekapı Nesilsahsultan mahallesinde Çınar caddesi No. 28 Ali oğlu Sabri.

Zayı — Galata İthalât gümrüğünde 18/6/931 tarih ve 1885 numaralı beyanname ile muamelesi ifa olan C. C. & C. marka ve 9629/30 numaralı iki sandık sun'î ipek ipliğine ait 18/6/931 tarih ve 26656 No. 1 makbuzu zayı ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Avram ve Sabetay Kastoryano Mahmudiye H. İstanbul

RAZ - VITE

Kremi SUSUZ, SABUNSUZ, FIRÇASIZ olmak için

TIRAŞ sıhhi bir kremdir. RAZ - VITE ile en sert sakal bir dakikada traş olunur. Cildi daima yumuşak ve muattar tutar. Yüze tabii bir parlaklık verir.

TIRAŞTAN sonra hiç bir tahriş ve kaşıntı vermediği gibi kırmızılık ve sivileleri izale eder. Büyük tüpler gelmiştir.

RAZVITE

79, Champs-Élysées, Paris

Türkiye için deposu: Yeşildere Sivacıyan Han 10. Ankara: Seyfullah Necip biraderler, İzmir: Margonato ve Danon ecza depoları. Trabzon: Kitabî Hamdi. Tarsus: Abdürrahim Raşit, Kastamonu: Arif zade elektrik evi. Konya ve Mersin'de Asaf ecza depoları. Bahçekapı Zaman ve Hasan. Kadıköy Yafet ecza depolarile bilümmü itiryat ve tuhafiyeye mağazalarında.

Taklitlerinden sakınınız

ŞAFAK ÇAYI

Bilhassa şafak ismine ve alâmeti farikasına dikkat ediniz.

Tatil aylarından istifade ediniz

Beyoğlu BERLITZ MEKTEBİ

Tatil aylarında

Türkçe istenografi

Kursları tertip ediyor

Dersler Büyük Millet Meclisi ve Adliye vekâleti istenografi mütehasısı tarafından verilecektir. Dersler hitamında, imtihanda, muvaffak olacak hanım ve beylerle diplomalar tevzi edilecektir.

BERLITZ MEKTEBİNDE ayrıca türkçe, fransızca, ingilizce, italyanca, almanca ve ispanyolca dersler verilir.

Kayıt Muamelesine Başlanmıştır.

İstanbul Beyoğlu, 356 İstiklal caddesi Tel B.O. 251 Ankara Hacı Bayram caddesi